

Besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 8 juni 2017, nr. 17085070 houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ter bescherming van de bedekte teelt van komkommer op substraat tegen Pythium (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de bedekte teelt van komkommer op substraat tegen Pythium, 2017)

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend voor het gebruik van AATerra ME ter bescherming van de bedekte teelt van komkommer op substraat tegen Pythium.

Artikel 2

De vrijstelling is slechts van toepassing indien de gebruiksvoorschriften in de bijlage bij dit besluit worden nageleefd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 1 juni 2017 en vervalt op 28 september 2017.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de bedekte teelt van komkommer op substraat tegen Pythium, 2017.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze,
R.P. van Brouwershaven
directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via 'mijn.rvo.nl'. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT AATERRA ME (ETRIDIAZOL, 700 G/L)

Wettelijk Gebruiksvoorschrift

Het middel is uitsluitend toegelaten als schimmelbestrijdingsmiddel voor het professionele gebruik door middel van een druppelbehandeling in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.1 Ctgb juni 2015) onder de hierna vermelde toepassingsvoorwaarden.

Toepassingsvoorwaarden:

Toepassingsgebied	Te bestrijden organismen	Dosering middel per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per teeltcyclus of per 12 maanden	Minimum interval tussen toepassingen in dagen	Veiligheidsstermijn in dagen of uiterst gewasstadium waarop toegepast mag worden
Komkommer (bedekte substraatteelt)	Pythium ¹	0,4 l/ha	2	14	14 dagen na toepassen op het substraat*

¹ Pythium (Pythium spp.)

* Toepassing vindt middels een druppelbehandeling plaats in het substraat, waarin zich nog wortels van de oude planten bevinden, nadat het oude gewas is weggehaald. Tot 14 dagen na de laatste toepassing op het substraat mogen geoogste komkommers, afkomstig van de opvolgende teelt op dezelfde substraatmatten, niet voor dierlijke voeding of menselijke consumptie worden aangewend.

Overige toepassingsvoorwaarden

Resistentiemanagement

Dit middel bevat de werkzame stof etridiazole. Etridiazole behoort tot de groep heteroaromaten. De FRAC code is 14. Bij dit product bestaat er kans op resistentieontwikkeling. In het kader van resistentiemanagement dient u de adviezen die gegeven worden in de voorlichtingsboodschappen, op te volgen.

Draag handschoenen tijdens mengen en laden.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te bestrijden is.

2 Adviezen

2.1 Noodsituatie

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van een noodsituatie.

Gevaar

Pythium infecties kunnen zich onder gunstige omstandigheden snel verspreiden en in zomerteelten van komkommer tot 100% van de planten aantasten. Met de nog beschikbare alternatieven heeft de teler preventief te weinig beschikbare maatregelen ter voorkoming van een aantasting. Het aangevraagde middel op basis van etridiazool heeft een sterke curatieve werking die nodig is om de ziektedruk te verminderen tijdens de momenten dat de aanplant extra gevoelig is en de omstandigheden zeer gunstig zijn voor Pythium. Door het gebrek aan een curatief middel is een besmetting altijd teelt bedreigend, omdat infectie moeilijk voorkomen kan worden en in geval van besmetting de ziektebron niet bestreden kan worden.

Alternatieven

Niet-chemisch

Hygiëne is een belangrijk onderdeel in de preventie van Pythium in de bedekte teelt van komkommer. Er vinden 2-4 teelten per jaar plaats op het zelfde substraat. In de winterperiode is er een korte teeltvrije periode, waarbij de kas gedesinfecteerd wordt en voorzien van nieuw substraat en er is veel aandacht voor schoon uitgangsmateriaal.

Om verspreiding van een besmetting te voorkomen wordt recirculatiewater ontsmet. Dit pakt echter niet de besmetting bij de bron aan.

Het substraat heeft ook invloed op de omstandigheden waarin de wortels groeien. Perlite en puimsteen zijn droger waardoor Pythium minder kans heeft. Het grootste gedeelte van de komkommers wordt echter op steenwol geteeld. In steenwol zijn de planten gevoeliger voor besmetting door de nattere omstandigheden. Overstappen naar een ander substraat vraagt om een aanpassing van het gehele teeltsysteem waardoor dit niet rendabel is.

Er zijn geen komkommerrassen beschikbaar die minder gevoelig zijn voor Pythium.

Met het toepassen van deze maatregelen kan Pythium niet afdoende bestreden worden.

Chemisch

Er zijn verschillende gewasbeschermingsmiddelen op basis van micro-organismen beschikbaar in de bedekte teelt van komkommer op substraat. Deze middelen werken voornamelijk preventief en zijn vaak niet sterk genoeg om infectie compleet te voorkomen.

Een middel op basis van propamocarb en hydrochloride werkt preventief, maar niet voldoende effectief om een aantasting van Pythium te voorkomen. Een middel op basis van propamocarb en fosetyl werkt ook preventief of tegen een beginnende aantasting. Het middel is scherp voor net gepland jong gewas. Om schade aan het gewas te beperken wordt dan een halve dosering geadviseerd, maar die is onvoldoende effectief om een aantasting te voorkomen. Voor beide middelen geldt

een veiligheidstermijn van 3 dagen waardoor ze slecht inzetbaar zijn tijdens de teelt.

Met de toepassing van deze middelen kan Pythium niet afdoende bestreden worden.

Bijzondere omstandigheden

In november 2016 is de toepassing van het middel op basis van de werkzame stof etridiazool in de teelt van vruchtgroenten van Cucurbitaceae met eetbare schil (waartoe komkommer behoort) met een veiligheidstermijn van 1 dag, bij de herregistratie vervallen omdat de aanvraag voor een verhoging van de MRL van etridiazool nog niet is toegewezen. De huidige toelating heeft een opgebruikstermijn tot 1 juni 2017 voor de betreffende toepassing.

Naar verwachting wordt in 2017 een nieuwe MRL voor de werkzame stof etridiazool vastgesteld. De toelatinghouder zal daarna een aanvraag doen voor de toelating. De verwachting is dat het middel voor 2018 beschikbaar is.

Conclusie

De NVWA komt tot volgende conclusies:

- een landbouwtechnisch doelmatige bedekte teelt van komkommer op substraat is met het beschikbare pakket aan maatregelen en middelen niet mogelijk;
- een landbouwtechnisch doelmatige bedekte teelt van komkommer op substraat in Nederland wordt bedreigd door onvoldoende bestrijding van Pythium;
- er is perspectief voor de toelating van een middel op basis van etridiazool in de bedekte teelt van komkommer op substraat waardoor een kortstondig noodverband gerechtvaardigd is. Voor de gevraagde vrijstellingsperiode is het middel niet beschikbaar.

De tijdelijke vrijstelling van AATerra ME voor het bestrijden van Pythium in de bedekte teelt van komkommer op substraat voldoet aan de criteria voor een noodsituatie.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van beschermende kleding voor de toepasser: handschoenen tijdens mengen en laden.

Volksgezondheid

Voldoet aan de eisen.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen.

Conclusie

De beoordeling is positief met inachtneming van beschermende kleding voor de toepasser (handschoenen tijdens mengen en laden).

Advies

Het College adviseert een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel AATerra ME in de teelt van komkommer te verlenen met inachtneming van beschermende kleding voor de toepasser (handschoenen tijdens mengen en laden).

3 Overwegingen

Een tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel AATerra ME is gewenst, omdat zonder

deze vrijstelling de bedekte teelt van komkommer op substraat op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen Pythium. Hierdoor wordt de landbouwtechnisch doelmatige bedekte teelt van komkommer op substraat bedreigd. Belanghebbenden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risico reducerende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld.

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel AATerra ME ter bescherming van de bedekte teelt komkommer op substraat tegen Pythium.

Dit besluit treedt in werking op 1 juni 2017 en vervalt op 28 september 2017.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze,
R.P. van Brouwershaven
directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*